

Asia: VN/13261/2020

Lausuntopyyntö Suomen kansallisen biotalousstrategian päivityksestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen kansallisen biotalousstrategian päivitys on laaja kokonaisuus, jossa huomion kiinnittäminen biotalouden arvonalisää kehittäviin toimenpiteisiin on mielestämme onnistunut hyvin. Suomen Tekstiili & Muoti pitää erittäin tärkeänä, että strategiassa tekstiiliteollisuus on tunnistettu omana sektorinaan. Mielestämme on kuitenkin erittäin tärkeää, että tekstiiliteollisuuteen liittyviä mahdollisuuksia tarkastellaan koko alan arvoketjun osalta. Sen vuoksi ehdotamme, että strategiassa puhuttaisiinkin tekstiili- ja muotisektorista tai vaihtoehtoisesti tekstiili- ja vaatesektorista.

Tekstiili- ja muotiala elää parhaillaan monen murroksen rajapinnassa. Suomessa tuotetuilla bio- ja jättepohjaisilla tekstiilikuiduilla on miljardien eurojen globaali vientipotentiaali. Ratkaisulla on myös mahdollisuus kasvattaa suomalaisen teollisuuden globaalia hiilikädenjälkeä. Pidämme erittäin myönteisenä, että strategiassa on tunnistettu nämä potentiaalit ja toimenpiteissä on huomioitu tarve täydentää ja kehittää tekstiilialan suljetun kierron ja korkean arvonalisän tuotannon edellyttämää arvoketjua Suomessa.

Mielestämme on tärkeää, että osana strategiassa ehdotettua bio- ja jättepohjaisten tekstiilikuitujen ja materiaalien kehittämisohjelmaa edistetään Suomen profiloitumista bio- ja jättepohjaisen tekstiilisektorin keskittymänä EU-tasolla. Ehdotamme, että tämä lisätään tekstiilisektoria koskeviin toimenpiteisiin, sillä riittävien raaka-ainevirtojen turvaaminen on olennainen osa tekstiilialan suljetun kierron arvoketjun rakentumista Suomeen.

Arvoketjun täydentämiseen ja puuttuvien osien kehittämiseen liittyy tekstiilisektorilla merkittäviä investointitarpeita. On erittäin tärkeää varmistaa, että bio- ja kiertotaloutta edistäviä demonstraatio- ja pilotointi- sekä teollisen tuotannon investointeja tuetaan tulevaisuudessa. Lisäksi rahoituspäätöksissä tulee tarkastella investointien merkitystä nykyistä kokonaisvaltaisemmin suomalaisen arvoketjun vahvistamisessa sen sijaan, että tarkasteltaisiin pelkästään yksittäisen investoinnin työllistävyys- ja liikevaihtovaikutuksia.

Toimenpiteissä on tunnistettu tarve kehittää uusia teknologioita ja menetelmiä bio- ja jättepohjaisten tekstiilikuitujen hyödyntämiseen. Tähän lisäksi tarpeen kehittää myös tunnistamis- ja lajitteluteknologioita. Näiden kehittäminen on avainasemassa erityisesti tekstiilijätteen hyödyntämiseksi uusien tekstiilikuitujen raaka-aineena.

Tekstiilitekninen materiaaliosaaminen on keskeisessä roolissa bio- ja jättepohjaisten tekstiili-innovaatioiden kehittämisessä. Ehdotamme, että tekstiilisektoria koskeviin toimenpiteisiin lisätään tekstiiliteknisen koulutuksen ja osaamisen varmentaminen. Lisäksi Suomessa syntyneet korkean arvonlisän bio- ja jättepohjaiset tekstiilikuidut, niistä syntyvät tekstiilituoteinnovaatiot sekä kiertotalouden mukaiset liiketoimintamallit kaipaavat tukeen vahvaa liiketoimintaosaamista muun muassa kaupallistamiseen ja sitä kautta globaalin markkinapotentiaalin saavuttamiseen.

Biotalous on ratkaisu moniin tekstiilialan ilmasto- ja luonnon monimuotoisuutta koskeviin kysymyksiin ja pitkäjänteisen tutkimus- ja kehitystyön ansiosta Suomesta löytyy tähän erinomaista osaamista. Mielestämme on tärkeää, että myös arvoketjun loppupään brändeihin nojaava korkein arvonlisä tunnistetaan ja tunnustetaan selkeästi yhdeksi kehittämiskohteeksi ja nostetaan mukaan tekstiilisektoria koskeviin toimenpiteisiin. Nyt uhkana on, että arvoketjun alkupään korkean arvonlisän tuotteet valuvat ulkomaiseen hyödyntämiseen, ellei samaan aikaan vahvisteta brändiliiketoiminnan edellytyksiä Suomessa. Tällä hetkellä strategiassa esitetyt toimenpiteet tulisi mielestämme täydentää koko tekstiilialan kasvua ja kansainvälistymistä tukevan kasvuohjelman käynnistämällä.

Strategiassa tekstiilisektorin alla esitetyt toimenpiteet voisi selkeyden vuoksi jakaa 2–3 otsikon alle, kuten muiden sektorien kohdalla on pääasiassa tehty. Esitetyistä toimenpiteistä erityisesti ”Kehitetään tekstiilien ympäristö- ja ilmastokestävyys arviointia ja siihen liittyvää tiedonkulkua kuluttajiin asti” ja ”Kehitetään sekä teollisuustekstiilien että vaatteiden tuotesuunnittelua ja kiertotalouden mukaisia liiketoimintamalleja” sopisivat mielestämme paremmin sellaisen otsikon alle, joka kuvaa tarvetta kehittää tekstiilisektorin resurssitehokkuutta, uusia liiketoimintamalleja sekä ympäristö- ja ilmastotietoa. Näihin liittyviin toimenpiteisiin puolestaan tulisi mielestämme sisällyttää myös tarve edistää digitalisaation hyödyntämistä tavoitteiden saavuttamisessa sekä kansainvälisen kuluttajaliiketoiminnan osaamisen ja edellytyksien edistäminen.

Tekstiilisektorin osalta keskeisiä toimijoita on tunnistettu strategiassa hyvin. Suomen Tekstiili & Muoti pitää tärkeänä, että jo tunnistettujen toimijoiden lisäksi Business Finlandilla on riittävät resurssit vauhdittaa bio- ja jättepohjaisten tekstiilikuitujen sekä niistä jalostettujen korkean arvonlisän tekstiilituotteiden kehittämistä vastaamaan globaalin tekstiiliteollisuuden tarpeisiin. Pidämme myös erittäin tärkeänä, että VTT:n ja Aalto-yliopiston lisäksi muutkin alan korkeakoulut saadaan valjastettua mukaan toimenpiteissä ehdotettuun bio- ja jättepohjaisten tekstiilikuitujen ja materiaalien kehittämisohjelmaan.

Tekstiilisektoria on käsitelty strategiassa omana kokonaisuutenaan, mutta toimenpiteiden osalta arvoketju on pirstaloitunut osittain myös metsä- ja elintarvikesektorien toimenpiteiden alle. Sektoreiden välisen yhteistyön varmistamiseksi ja päällekkäisyyksien välttämiseksi Suomen Tekstiili & Muoti toivoo pääsevänsä osallistumaan sidosryhmistä koostuvaan kansalliseen biotalouspaneeliin.

Levón Satumaija
Suomen Tekstiili & Muoti ry